

۲۰۲۳/۱۱/۰۴

انجینر قیس کبیر / مجمع اللغات

تشریح تعدادی از لغات و کلمات مانند (هوش مصنوعی، آرکیالوجی یا آرکیالوژی و هیپنوتیزم) با ریشه های آنها در قاموس کبیر افغانستان

انقلاب علم و تکنولوژی در عصر حاضر، ایجاب مینماید که لغات و کلمات بر مبنای وجه تسمیه و مفاهیم آنها تشریح گردند. خوشبختانه در حال حاضر قاموس کبیر افغانستان، یگانه مرجع بزرگ، حجیم، و قابل دسترس است که درین زمینه به تمام علاقمندان آن مدد واقع میگردد. بدون استفاده ای درست ازین لغات زبان دری از قافله علوم عصری فاصله گرفته و به فقر علمی و معنوی کشانیده میشود. نتیجتاً کسانی که با این لسان صحبت مینمایند، به مشکل جدی فهم و درک بعضی مفاهیم مواجه میشوند. اینجانب سعی مینمایم، تا جهت فراهم آوری تسهیلات برای استفاده کنندگان، تا جائیکه ممکن است، تشریح تعدادی ازین لغات و کلمات را با ریشه ها و وجوه تسمیه آن ها، در بخش مجمع اللغات "قاموس کبیر افغانستان" درج نمایم.

از دوستان ارجمند، دانشمندان، متخصصان علوم و قلم به دستان صمیمانه آرزو مندم، تا در صورت ملاحظه اشتباه در متون و تشریحات ارائه شده، لطف نموده در تصحیح آن ما را یاری نموده، منت گذارند.

معنی یک تعداد کلمات یونانی و لاتین مروج علم و تکنولوژی:

ریشه	تشریح	اسم یا کلمه
ترکیب عربی و دری	<p>هوش مصنوعی (Artificial Intelligence یا به اختصار AI) یک شاخه از علوم کامپیوتر و علوم انجینری است که به طراحی و توسعه سیستم های کامپیوتری تمرکز دارد، که قادر به انجام وظایف معمولاً نیازمند فهم و تفکر انسانی هستند. هدف اصلی هوش مصنوعی ایجاد سیستم ها و برنامه های کامپیوتری است که می توانند برای یادگیری، اندیشیدن، تصمیم گیری، تفکر و حل مسائل مختلف از طریق الگوریتم ها و مدل های محاسباتی بهره برند.</p> <p>هوش مصنوعی را می توان به دو دسته کلی تقسیم کرد: هوش مصنوعی محدود (Narrow AI) و هوش مصنوعی عمومی (Artificial General Intelligence).</p> <ul style="list-style-type: none"> • هوش مصنوعی محدود به ماشین هایی اشاره دارد که می توانند یک کار خاص را انجام دهند، مانند بازی شطرنج یا تشخیص چهره. • هوش مصنوعی عمومی به ماشین هایی اشاره دارد که می توانند هر کاری را انجام دهند که یک انسان می تواند انجام دهد، مانند یادگیری زبان های جدید یا حل مسائل پیچیده. <p>تکنولوژی هوش مصنوعی می تواند شامل مواردی نظیر: یادگیری ماشینی (Machine Learning): یادگیری ماشینی به ماشین ها و کامپیوترها امکان می دهد تا از اطلاعات یاد بگیرند و مدل های پیش بینی و تصمیم گیری را توسعه دهند.</p>	هوش مصنوعی

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

	<p>شبکه‌های عصبی مصنوعی (Artificial Neural Networks): این سیستم‌ها از ساختارهای مشابه به مغز انسان برای تشخیص الگوها و تطبیق آنها با اطلاعات استفاده می‌کنند.</p> <p>تجزیه و تحلیل زبان طبیعی (Natural Language Processing - NLP): این حوزه به تفکیک و تفسیر زبان انسانی توسط کامپیوترها می‌پردازد و از آن برای برنامه‌های متنوعی از جمله ترجمه ماشینی و تشخیص احساسات استفاده می‌شود.</p> <p>دید کامپیوتری (Computer Vision): این تکنولوژی برای تجزیه و تحلیل و تفسیر تصاویر و ویدئوها توسط کامپیوترها استفاده می‌شود.</p> <p>بهترسازی مسائل پیچیده: در این مورد، هوش مصنوعی می‌تواند به بهبود روش‌های مطلوبسازی برای حل مسائل پیچیده علوم کمک کند.</p> <p>هدف نهایی هوش مصنوعی ایجاد سیستم‌ها و برنامه‌هایی است که قادر به انجام وظایف مشابه انسان با سرعت و دقت بالاتری باشند و توانایی یادگیری و بهبود خود را داشته باشند. تحولات اخیر در هوش مصنوعی باعث پیشرفت‌های چشمگیری در زمینه‌های مختلف خدمات مشتریان شده‌اند و این حوزه به عنوان یکی از پررونق‌ترین حوزه‌های تحقیقاتی و صنعتی شناخته می‌شود.</p> <p>حفظ اختیارات انسانی: هوش مصنوعی نباید اختیارات انسانی را جایگزین کند بلکه باید به عنوان ابزاری برای افزایش مؤثریت و تسهیل کارهای انسانی مورد استفاده قرار گیرد. مسئولیت‌ها و اختیارات همچنان به انسان‌ها تعلق دارند.</p>	
<p>ترکیب یونانی</p>	<p>آرکیالوژی از دو کلمه یونانی «آرخیا» (ἀρχαία) «به معنای «قدیمی» و «لوگیا» (λογία) «به معنای «علم» تشکیل شده است. بنابراین، آرکیالوژی را می‌توان «علم باستان» یا «علم قدیم‌شناسی» نیز نامید.</p> <p>آرکیالوژی (به انگلیسی: Archaeology)، به فرانسوی Archéologie یا باستان‌شناسی، علمی است که به مطالعه گذشته انسان از طریق تحقیقات و بررسی بقایای فرهنگی و طبیعی او می‌پردازد. این بقایا می‌توانند شامل آثاری مانند اشیاء، بناها، اسکلت‌ها، ابزارها، سفالگری‌ها، نقوش، سکه‌ها، انسان‌ها و سایر اشیاء تاریخی برای درک زندگی و فرهنگ مردم در دوره‌های گذشته و حتی محیط‌های طبیعی باشد.</p> <p>آرکیالوژی به دو شاخه اصلی تقسیم می‌شود:</p> <ul style="list-style-type: none"> • آرکیالوژی تاریخی (Historical Archaeology): به مطالعه دوره‌های تاریخی از طریق بقایای فرهنگی می‌پردازد. • آرکیالوژی ماقبل تاریخی (Prehistory): به مطالعه دوره‌های پیش از تاریخ از طریق بقایای فرهنگی می‌پردازد. 	<p>آرکیالوژی یا آرکیالوژی</p>
<p>ترکیب یونانی</p>	<p>«هیپنوتیزم» از دو کلمه یونانی «hypnos» به معنای «خواب» و «tizein» به معنای «القا کردن» تشکیل شده است. بنابراین، هیپنوتیزم را می‌توان «القای خواب» یا «خواب‌آفرینی» نیز نامید. این کلمه برای اولین بار توسط جیمز براید در سال 1843 معرفی شد. در قرن هجدهم، یک دوکتور اتریشی به نام فریدیناند فون هیسلسر (Ferdinand von Hessler) از این کلمه برای توصیف حالتی از هوشیاری استفاده کرد، که در آن فرد نسبت به محرک‌های محیطی کمتر حساس می‌شود و تمرکز و توجه خود را</p>	<p>هیپنوتیزم</p>

د پانو شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

	<p>بر افکار و احساسات خود افزایش می دهد.</p> <p>هیپنوتیزم (Hypnotism) یک پروسه روانی است که در آن فردی به وسیله یک فرد متخصص به نام هیپنوتیست (یا هیپنوتراپیست) وارد وضعیتی از تغییر وضعیت ذهنی می شود، که به عنوان وضعیت هیپنوتیک شناخته می شود. در این وضعیت، فرد به طور معمول افزایش تمرکز دارد و به پیشنهادات هیپنوتیست پاسخ می دهد. وضعیت هیپنوتیک ممکن است شامل تغییرات در خصوصیات حسی یا ادراکی شخص باشد، به عنوان مثال تغییر در تجربیات درکی فرد یا تغییر در رفتار او.</p> <p>هیپنوتیزم در ابتدا به عنوان یک روش درمانی برای اختلالات روانی مورد استفاده قرار می گرفت. با این حال، امروزه کاربردهای مختلفی برای هیپنوتیزم شناخته شده است، از جمله:</p> <ul style="list-style-type: none"> • درمان اختلالات روانی، مانند اضطراب، افسردگی، و اختلالات خواب • کاهش درد، مانند درد ناشی از جراحی، زایمان، و بیماری های مزمن • تقویت عملکرد، مانند بهبود عملکرد ورزشی، یادگیری، و حافظه • خودشناسی، مانند افزایش آگاهی از افکار، احساسات، و رفتارهای خود 	
--	---	--

د پانو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ